

Grey Scale #13

DANES-PICTA .COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

93030

**AKADEMIA
SZTABU GENERALNEGO**
IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

JAWNE

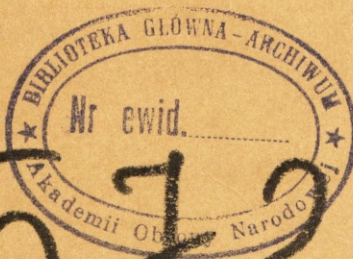
POUFNE

Egz. nr. 3...

Płk dr Paweł SZUSZCZYŃSKI

DOSKONALENIE KIEROWANIA ZABEZPIECZENIEM INŻYNIERYJNYM
OPERACJI ARMIJNYCH / KORPUŚNYCH /

55722

W A R S Z A W A

Maj

1990r.

93030.

**AKADEMIA
SZTABU GENERALNEGO**
IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

JAWNE

POUFNE

Egz.nr. 3..

Płk dr Paweł SZUSZCZYŃSKI

DOSKONALENIE KIEROWANIA ZABEZPIECZENIEM INŻYNIERYJNYM
OPERACJI ARMIJNYCH / KORPUŚNYCH /

55722

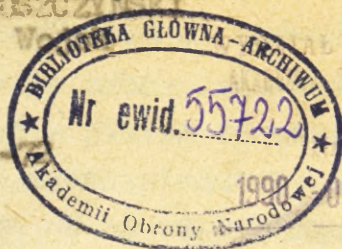
W A R S Z A W A

Maj

1990r.

Dr Anderson
Prudhoe Bay NE TAPCOE
27.01.2003 Jan Kalinowski

Płk dr Paweł SZUSZCZYŃSKI
 Katedra Taktyki Wojsk
 Inżynieryjnych
 WVL - ASC WP
 00-910 Warszawa
 blok 101

Sgz.nr. 3..

DOSKONALENIE KIEROWANIA ZABEZPIECZENIEM INŻYNIERYJNYM OPERACJI ARMIJNYCH /KORPUŚNYCH/

Przyszła wojna - której prowadzenia mimo rozwoju procesów rozbrojeniowych, wykluczyć nie można, stawia nowe - zwiększone wymagania przed dowodzeniem i pracą sztabową. Gwałtowne zmiany sytuacji taktyczno-operacyjnej, duża ruchliwość i manewrowość wojsk, maksymalne **utechnicznienie** armii, ciągłe skracanie czasu planowania i organizowania działań oraz reagowania organów dowodzenia na zaistniałe sytuacje, to tylko niektóre czynniki przyszłej wojny mające wpływ na dowodzenie.

Jakościowo nowe warunki prowadzenia przyszłej wojny wymagają ciągłego doskonalenia sposobów przygotowania i prowadzenia operacji. Powodują one potrzebę dostosowania do tych warunków systemu dowodzenia wojskami w tym kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym.

Sprzyjającym momentem do doskonalenia kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym jest aktualna sytuacja międzynarodowa, związana z odprężeniem i pomyślnym dla światowego pokoju, rozwijaniem kontaktów rozbrojeniowych między Stanami Zjednoczonymi i Związkiem Radzieckim, oraz twórcze rozwijanie doktryny obronnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Kierowanie zabezpieczeniem inżynieryjnym, które obejmuje działanie szefa wojsk inżynieryjnych oraz oficerów szefostwa zmierzające do spowodowania działania podległych dowódców, szefów saperów i wojsk, zgodnie z decyzją dowódcy armii /korpusu/, jego wytycznymi oraz celem zabezpieczenia inżynieryjnego operacji - spełnia ważną rolę w przygotowaniu i prowadzeniu działań bojowych. Od skuteczności działania szefostwa wojsk inżynieryjnych zależy realizacja ważnych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego mogących mieć wpływ na osiągnięcie powodzenia w operacji.

Mając powyższe na uwadze, a także to, że od jakości pracy oficerów szefostwa wojsk inżynieryjnych armii /korpusu/ zależy skuteczność jego działania, w artykule przedstawiono zasadnicze kierunki doskonalenia kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym. Artykuł opracowano na podstawie wykładu habilitacyjnego wygłoszonego przez autora w dniu 22.02.1990 przed Radą Naukową ASC WP.

Przed przystąpieniem do omówienia zasadniczych kierunków doskonalenia kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym operacji celowym jest przypomnieć w jakich warunkach kierowanie to jest realizowane i czym jest ono zdeterminowane. Otóż każde racjonalne działanie uzależnione jest od zjawisk będących przyczyną lub warunkiem tego działania. Używając języka mniej naukowego można stwierdzić, że każde działanie uzależnione jest od szeregu czynników. Temu prawu podlega także praca szefostwa wojsk inżynieryjnych. Jest ona uzależniona od wielu czynników, które ją kształtują, ograniczają, mobilizują lub podporządkowują komuś lub czemuś. Do zasadniczych czynników determinujących pracę szefostwa wojsk inżynieryjnych armii /korpusu/ zaliczyć należy:

- warunki prowadzenia przyszłych operacji - wspomniane na wstępie;
- rodzaj przygotowanej lub prowadzonej operacji;
- sytuację taktyczno-operacyjną i inżynieryjną;
- zakres zadań zabezpieczenia inżynieryjnego;
- metodę przygotowania operacji;
- czas jakim szefostwo dysponuje na wypracowanie decyzji i przekazania zadań wojskom;
- zdolności organizatorskie szefa wojsk inżynieryjnych, jego zastępcy oraz szefów wydziałów;
- ukompletowanie, fachowe przygotowanie i doświadczenie oficerów szefostwa;
- stan fizyczny i psychiczny oficerów szefostwa;
- wyposażenie szefostwa w środki techniczne;
- zdolności organizatorskie i charakter dowódców oddziałów wojsk inżynieryjnych armii /korpusu/ i szefów saperów dywizji.

Wszystkie z wymienionych powyżej czynników mogą bezpośrednio lub pośrednio, bardziej lub mniej wpływać na pracę oficerów szefostwa wojsk inżynieryjnych.

Wychodząc z założenia, że ~~szefostwami~~ ^{czytelnikami} niemiejszego miesięcznika są profesjonalisci niecelowym jest przekonywanie ich o wpływie poszczególnych czynników na pracę oficerów szefostwa wojsk inżynieryjnych armii /korpusu/. Podkreślić jednak należy rolę jednego z nich - metodę przygotowania operacji przyjętą przez dowódcę i sztab.

Cała praca szefostwa wojsk inżynieryjnych armii w czasie i przestrzeni uzależniona będzie od pracy dowódcy i sztabu, odzwierciedlonej w dokumencie zwanym "Harmonogramem przygotowania operacji". Zawarte w tym harmonogramie przedsięwzięcia i terminy muszą być ściśle przestrzegane i realizowane przez szefa wojsk inżynieryjnych.

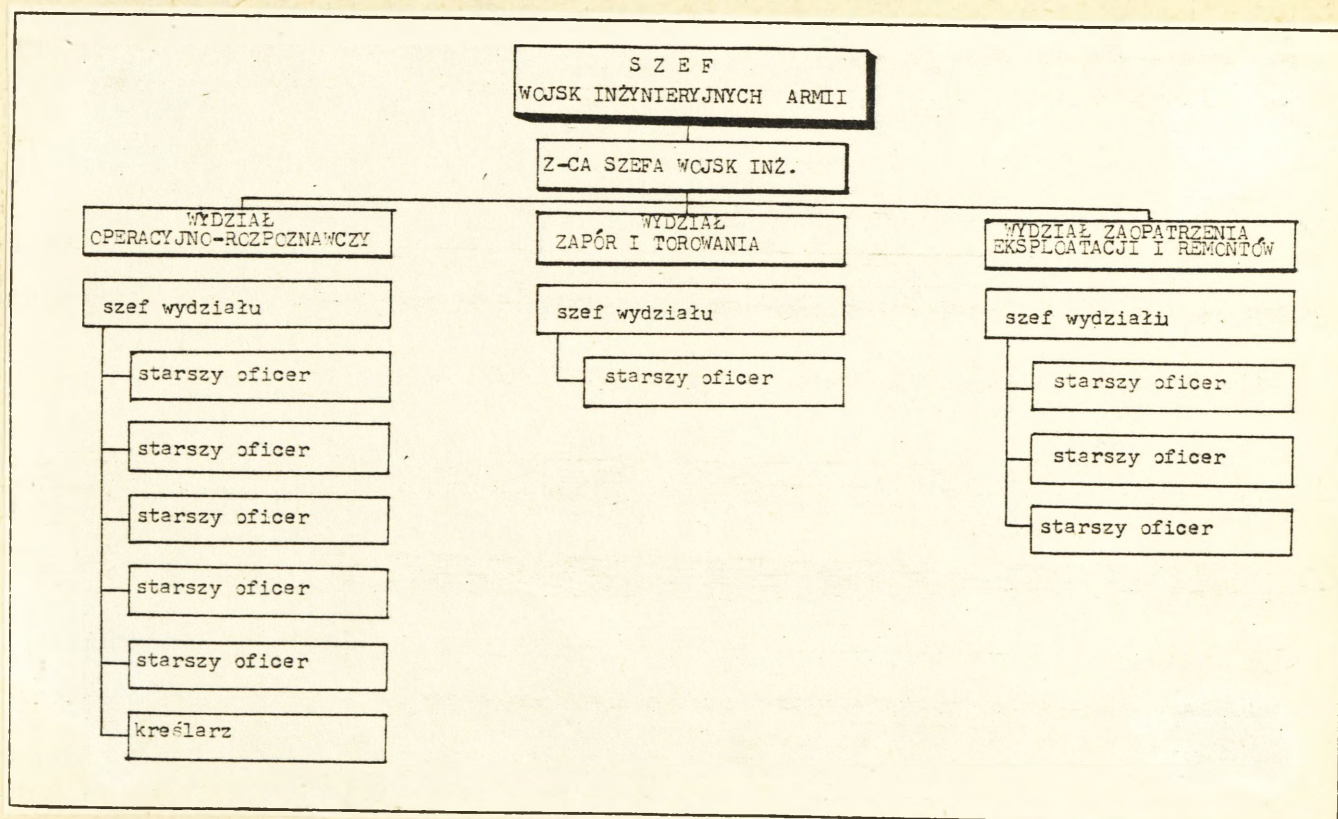
Od ich realizacji zależy między innymi sprawność podjęcia decyzji przez dowódcę oraz przekazania zadań wojskom.

Kierowanie zabezpieczeniem inżynieryjnym w operacjach armijnych /korpuśnych/ jest przedsięwzięciem niezmiernie skomplikowanym, wymagającym dużego zaangażowania oraz wysiłku intelektualnego i fizycznego wszystkich oficerów szefostwa. Aby mogło ono być realizowane na najwyższym jakościowo poziomie musi być ciągle doskonalone. Narzuca się zatem pytanie: jakie dziedziny pracy szefostwa należy i można doskonalic? i jak to zrobić?

Przeprowadzane badania naukowe wykazały, że podstawowymi dziedzinami związanymi z pracą szefostwa wojsk inżynieryjnych armii i wymagającymi doskonalenia są:

- struktura organizacyjna szefostwa wojsk inżynieryjnych;
- działanie szefostwa w punkcie dowodzenia wojskami inżynieryjnymi /PDWInż./;
- wyposażenie PDWInż.;
- wykorzystanie przez oficerów szefostwa techniki komputerowej;
- forma i treść dokumentów bojowych zabezpieczenia inżynieryjnego.

Przeprowadzone badania na terenie szefostw wojsk inżynieryjnych SCW, PCW i WCW wykazały, że obecna struktura organizacyjna SWInż. armii /rys.1/ nie odpowiada potrzebom przyszłego pola walki.

Rys.1 Struktura organizacyjna szefostwa wojsk inżynieryjnych armii - obowiązująca aktualnie.

Do powyższego stwierdzenia upoważnia przede wszystkim brak w obecnej strukturze podziału funkcjonalnego pozwalającego sprawnie działać - dziś podczas ćwiczeń i jutro w czasie ewentualnego konfliktu, a także przeciążenie obowiązkami wydziału zapór i torowania.

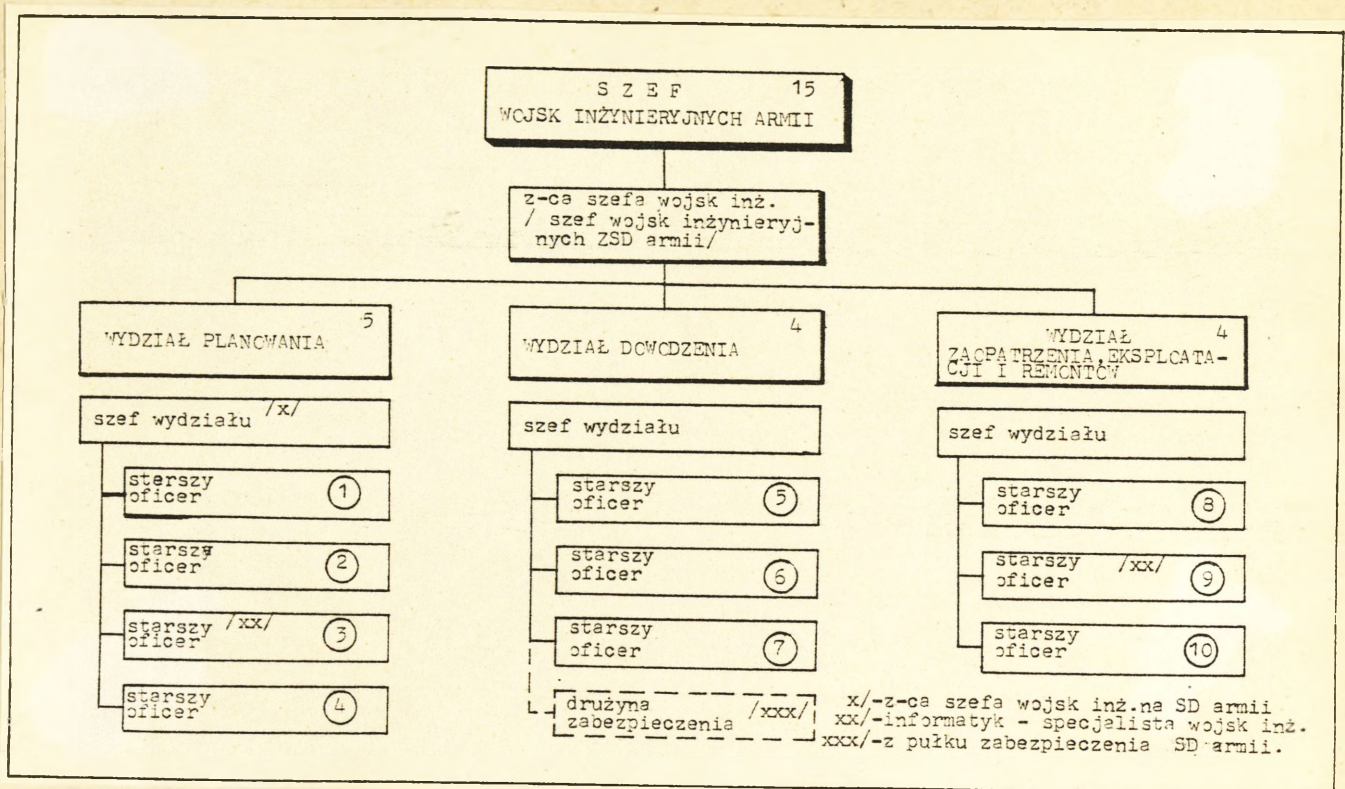
W przyszłej wojnie, w której zgodnie z nową doktryną wojenną główny wysiłek działań położony będzie na działania obronne, szczególne znaczenie będzie miała realizacja takich zadań jak fortyfikacyjna rozbudowa terenu i rozbudowa systemu zapór inżynieryjnych. Pozostawienie w dalszym ciągu dwuosobowego zespołu wydziału zapór i torowania dla rozwiązywania wymienionych zadań byłoby nieporozumieniem.

Zachodzi zatem potrzeba dokonania restrukturyzacji szefostwa wojsk inżynieryjnych armii. Restrukturyzacja szefostwa nie powinna iść w kierunku zmian ilościowych stanu osobowego czyli redukcji, lecz w kierunku zmian organizacyjnych.

Celowym byłoby aby zorganizować szefostwo wojsk inżynieryjnych armii /korpusu/ w następującym składzie /rys.2/:

- szef wojsk inżynieryjnych;
- wydział planowania /1+4/, którego zasadniczym zadaniem będzie przygotowanie ^{szefowi} wojsk danych niezbędnych do podjęcia decyzji oraz zaplanowanie wg wytycznych szefa zabezpieczenia inżynieryjnego operacji;
- wydział dowodzenia /1+3/, którego zadaniem, oprócz przygotowania szefowi danych do decyzji, będzie zorganizowanie zabezpieczenia inżynieryjnego operacji;
- wydział zaopatrzenia, eksploatacji i remontów /1+3/ realizujący przedsięwzięcia związane z planowaniem i organizowaniem zabezpieczenia wojsk armii w sprzęt i środki inżynieryjne, eksploatacją i remontem maszyn oraz kierowanie tymi przedsięwzięciami w toku operacji.

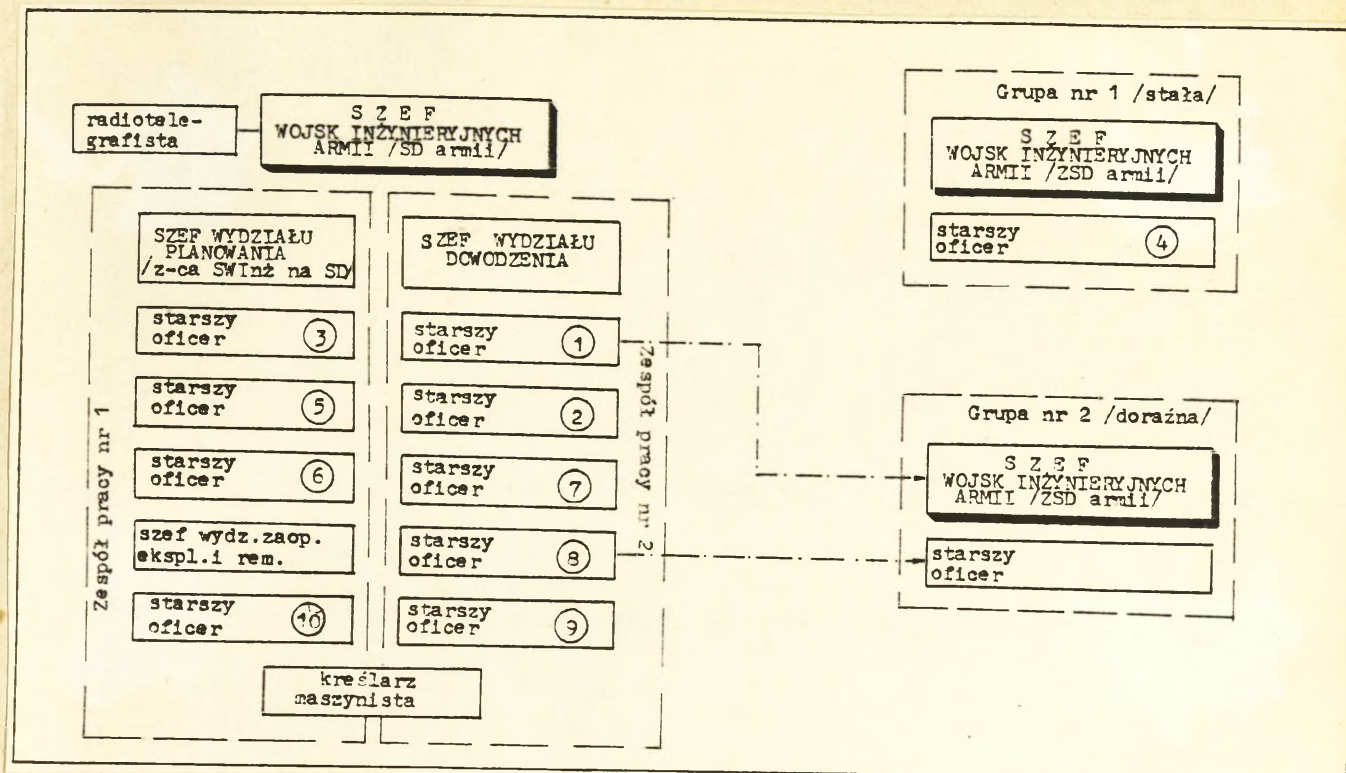
Wiele kontrowersji wśród teoretyków i praktyków wojskowych budzi propozycja wyłączenia ze składu szefostwa wydziału zaopatrzenia, eksploatacji i remontów, i włączenie go do służb technicznych oraz kwatermistrzostwa. Ponieważ nie ma w tej sprawie jeszcze oficjalnych decyzji, celowym byłoby propozycję tę rozpatrywać tylko w aspekcie potrzeb pokojowego szkolenia i pokojowej działalności wojsk. Włączenie omawianego wydziału w skład służb technicznych i kwatermistrzostwa może przyczynić się do lepszej organizacji zabezpieczenia techniczno-inżynieryjnego wojsk. Jest jednak mało realne aby taki system mógł zdać egzamin w działaniach bojowych. W warunkach wojny,

Rys.2 Struktura organizacyjna szefostwa wojsk inżynieryjnych armii /korpusu/ - projekt

dotychczasowe ogniwo podsystemu kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym jako byliby funkcjonujący w ramach TSD wydział zaopatrzenia, eksploatacji i remontów szefostwa wojsk inżynieryjnych, obniżałoby sprawność działania szefostwa i skuteczność zaopatrywania wojsk armii w sprzęt i materiały inżynieryjne.

Doskonalenie struktury szefostwa polegać może na sformalizowaniu struktury funkcjonalnej. Model takiej struktury, choć był znany teoretycznie i często stosowany w toku ćwiczeń taktycznych nie miał odzwierciedlenia w obowiązujących dokumentach. Struktura funkcjonalna szefostwa wojsk inżynieryjnych wynika z potrzeb praktycznego działania szefostwa w czasie wojny i spełnia decydującą rolę w zakresie jego sprawności. Przedstawiony na rys. 3 projekt struktury funkcjonalnej szefostwa wojsk inżynieryjnych wynika z systemu dowodzenia armią /korpusem/, związanego z nim systemem punktów dowodzenia wojskami inżynieryjnymi oraz realizowanych przedsięwzięć planistyczno-organizacyjnych.

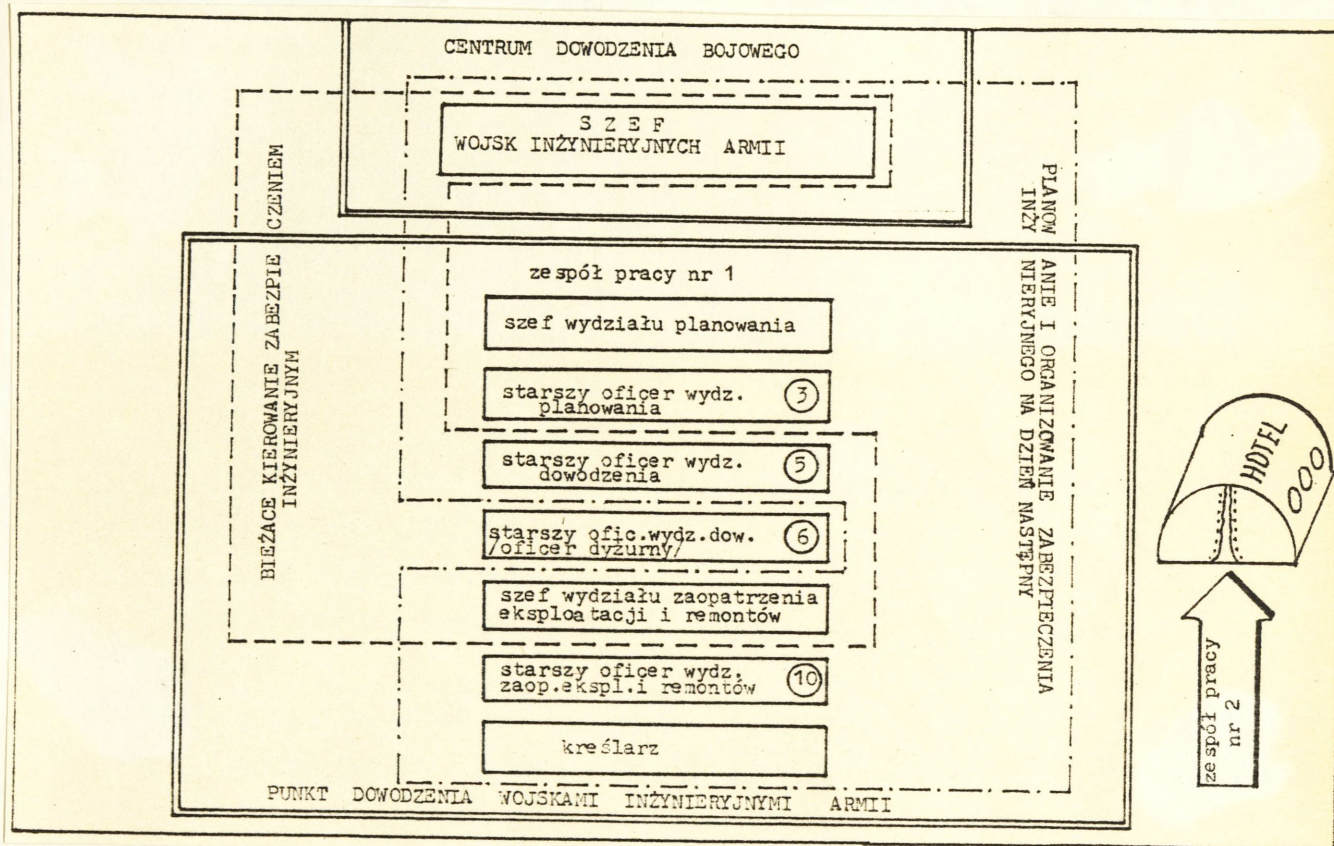
Rys.3 Struktura funkcjonalna szefostwa wojsk inżynieryjnych armii /korpusu/ - projekt

Ze stanu osobowego szefostwa wydziela się dwie dwuosobowe grupy /stałą i doraźną/, których zadaniem jest działanie w ramach ZSD. Z pozostałych oficerów szefostwa organizuje się dwa sześciuosobowe zespoły pracy, w których składzie znajdują się przedstawiciele poszczególnych wydziałów. Pracę tych zespołów można rozpatrywać w dwóch wariantach. Pierwszy to jednoczesna praca obu zespołów - może ona mieć miejsce przede wszystkim w okresie przygotowania operacji, gdzie występuje wyjątkowo duża ilość przedsięwzięć i czynności do zrealizowania. Drugi wariant to zmianowa praca poszczególnych zespołów na zasadzie dyżurów bojowych. Wariant ten powinien mieć zastosowanie przede wszystkim w toku działań bojowych, a w okresie pokoju w czasie ćwiczeń taktycznych.

Omawiane warianty pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych mają bezpośredni związek z następną dziedziną doskonalenia pracy, a mianowicie doskonaleniem działania SWInż. w punkcie dowodzenia wojskami inżynieryjnymi armii /korpusu/.

Istotą doskonalenia pracy szefostwa w punkcie dowodzenia wojskami inżynieryjnymi jest osiągnięcie takiego stopnia doskonałości kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym, aby zapewnić realizację zaplanowanych zadań i przyczynić się do powodzenia armii w operacji.

Powyższy cel można osiągnąć wprowadzając właściwą organizację pracy polegającą na racjonalnym podziale obowiązków oficerów zespołu pracy pełniącego dyżur na: bieżące kierowanie zabezpieczeniem inżynieryjnym i planowanie oraz organizowanie zabezpieczenia inżynieryjnego na kolejny dzień operacji. /rys.4/.

Rys.4 Organizacja pracy oficerów szefostwa wojsk inżynieryjnych armii /korpusu/ podczas prowadzenia operacji /wariant/.

Bieżące kierowanie zabezpieczeniem inżynieryjnym, realizowane przez szefa wojsk i 1-3 oficerów powinno obejmować przede wszystkim zbieranie i opracowywanie informacji, uaktualnianie zadań dla wojsk stosownie do rozwoju sytuacji taktyczno-operacyjnej i inżynieryjnej oraz ciągle organizowanie zaopatrywania wojsk w sprzęt i środki inżynieryjne. W bieżącym kierowaniu zabezpieczeniem inżynieryjnym szczególną rolę spełnia wydział dowódzenia. Oficerowie tego wydziału ciągle utrzymują łączność z dowódcami inżynieryjnych elementów ugrupowania operacyjnego, dowódcami oddziałów wojsk inżynieryjnych,

szeffami saperów dywizji oraz sąsiadami i wojskami wspierającymi. Mogą oni w każdej chwili przyjąć z centrum dowodzenia bojowego od szefa wojsk inżynieryjnych zadania i przekazać je podwładnym.

Planowanie i organizowanie zabezpieczenia inżynieryjnego na dzień następny, często może ograniczyć się do uaktualnienia przyjętego i zatwierdzonego przed operacją planu użycia wojsk inżynieryjnych /planu zabezpieczenia inżynieryjnego/. Przedsięwzięcie to można realizować według etapów - podobnie jak podczas planowania w okresie przygotowania operacji. Zasadniczymi etapami mogą być:

- a/ analiza zadania /w przypadku, jeżeli armia lub korpus realizuje inne zadania niż planowano/;
- b/ ocena sytuacji, a szczególnie:
  - ocena inżynieryjna nieprzyjaciels i terenu oraz innych warunków mających wpływ na realizację /uaktualnienie/ zadań zabezpieczenia inżynieryjnego;
  - ocena możliwości wojsk własnych w zakresie realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego;
- c/ meldowanie dowódcy armii /korpusu/ propozycji decyzji /zian w stosunku do decyzji podjętej w okresie przygotowawczym/ zabezpieczenia inżynieryjnego operacji w dniu następnym;
- d/ przekazanie zadań zabezpieczenia inżynieryjnego jako zadań bojowych wojskom armii;
- e/ skoordynowanie wykonania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego z działaniem innych rodzajów wojsk, /organizowanie współdziałania/;
- f/ udzielanie dowódcom i sztabom ZT i oddziałów wojsk inżynieryjnych oraz szefom saperów dywizji niezbędnej pomocy w planowaniu, organizowaniu i wykonaniu zadań zabezpieczenia inżynieryjnego;
- g/ prowadzenie kontroli sztabów i wojsk w zakresie realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego.

Niezmiernie ważnym w działalności szefostwa wojsk inżynieryjnych jest doskonalenie wyposażenia punktu dowodzenia wojskami inżynieryjnymi. Przeprowadzone badania wykazały wiele ujemnych momentów tego zagadnienia. Doświadczenia współcześnie prowadzonych ćwiczeń wykazują zależność między wyposażeniem szefostwa i sprzęt, urządzenia i materiały zapewniające jego sprawność i mobilność a skutecznością działania całego podsystemu kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym w operacjach. Stąd też dążyć należy do opracowania etatowego zestawu wyposażenia PDWInż., w skład którego powinien wchodzić: sprzęt samochodowy, łączności, oświetleniowy, kwaterun-

kowy, komputerowy, tzw. małej mechanizacji oraz tabele, instrukcje, dokumenty w postaci sformalizowanych druków. Propozycje zestawu zasadniczego wyposażenia PDWinż. przedstawia tabela nr 1.

POTRZEBY PUNKTÓW DOWODZENIA WOJSKAMI INŻYNIERYJNYMI W ZAKRESIE WYPOSAŻENIA ICH W SPRZĘT I URZĄDZENIA

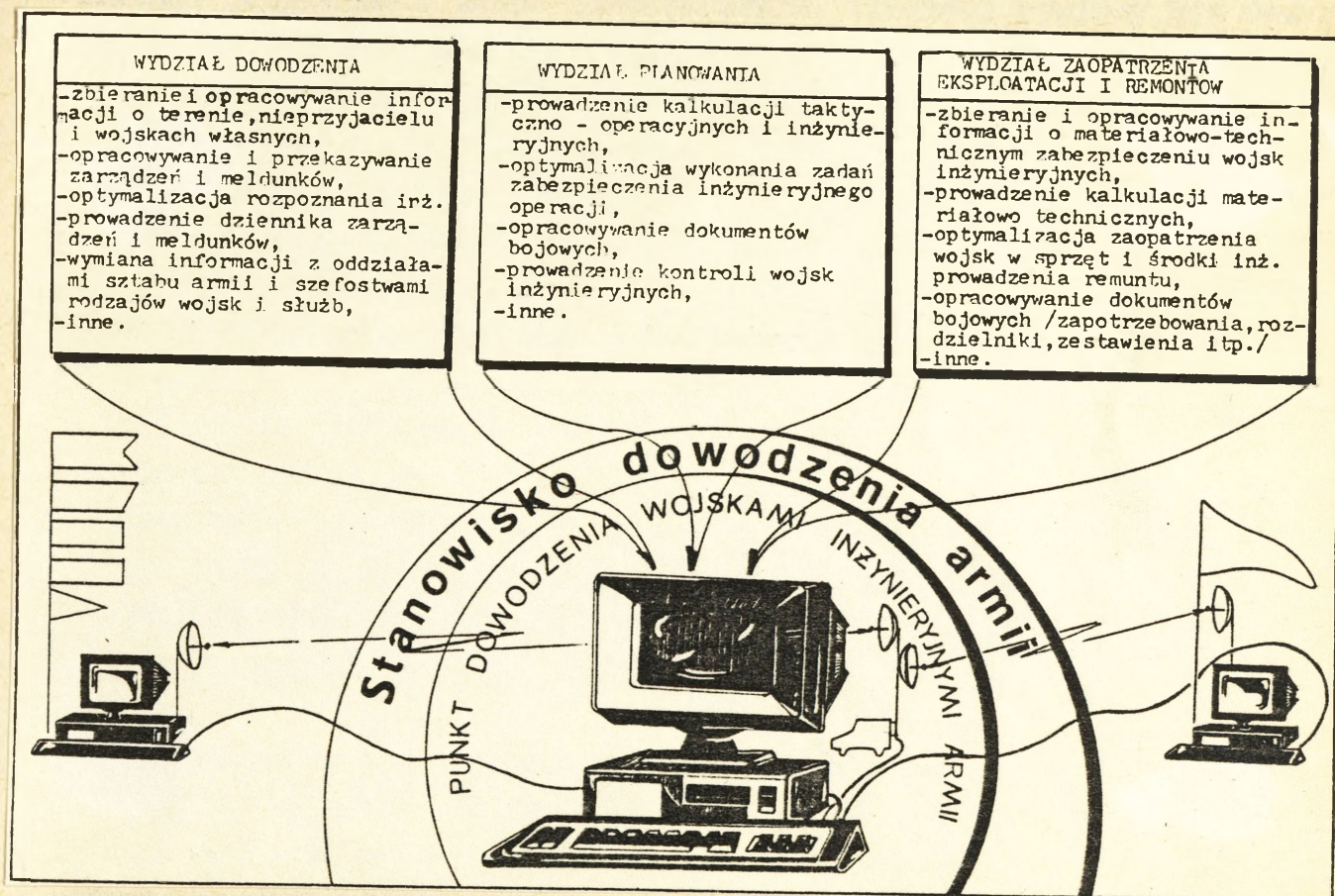
Rodzaj	Wyszczególnienie	Ilość w punkcie dowodzenia wojskami inżynieryjnymi		
		SD armii /korpusu/		ZSD armii /korpusu/
		Wariant wyposażenia w namioty	Wariant wyposażenia w sam.osob.	
Sprzęt samochodowy	Samochód osobowo-terenowy	1	1	-
	Samochód ciężarowo-terenowy	1	-	-
	Samochód-autobus sztabowy AS-2	1	1	1
	Samochód sztabowy rozkładany AS-250	-	1	-
Sprzęt łączności	Telefon TI	1	1	1
	Telefon dalekosiężny	1	1	1
	Telefon bezpośredni z centrum dowodzenia	1	1	1
	Telefon automatyczny /CT/	2	2	2
	Urządzenia konferencyjne	1	-	-
	Odbiornik radiowy	1	1	1
Sprzęt elektryczny	Punkty świetlne	ok.10	ok.10	3
Sprzęt kwaterynkowy	Stół podświetlany	1	1	-
	Stół rozkładany	8	7	-
	Taboret rozkładany	10-12	10-12	2
	Urządzenie ogrzewcze	2	1	-
	Skrzynie stalowe na akta	3	3	1
Sprzęt ETC oraz śr. organizacyjno-techn. i mechaniz.	Mikrokomputer	1	1	1
	Drukarka	1	1	1
	Plotter	1	1	1
	Monitor ekranowy	1	1	1
	Stacja dysków 40 MB	1	1	1
	Dyskiety 360 KB	ok.40	ok.40	ok.10
	Maszyny do liczenia /kalkulatory/	2	2	2
	Maszyna do pisania	1	1	1
	Urządzenie powielające	1	1	1
	Magnetofon kasetowy /przenośny/	1	1	-

Wyposażenie PDWInż. na SD i 2 SD w zakresie niektórych grup sprzętu powinno być identyczne, jest to warunek niezbędny do zachowania ciągłości kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym.

Sprzęt, urządzenie i materiały stanowią materialną podstawę PDWInż., może ona ulegać zmianie w miarę rozwoju techniki.

Jedną z grup sprzętu wchodzącego w skład wyposażenia PDWInż. jest sprzęt komputerowy. Wiąże się z nim każda dziedzina doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych - mianowicie doskonalenia wykorzystania przez oficerów szefostwa techniki komputerowej.

Dotychczasowe doświadczenia szefostwa wojsk inżynieryjnych CW w wykorzystaniu komputerów w pełni uzasadniły ich przydatność w planowaniu i organizowaniu zabezpieczenia inżynieryjnego oraz pozwoliły określić przedsięwzięcia, których wykonanie może wspierać technika komputerowa /Rys.5/.

Rys.5. Wykorzystanie techniki komputerowej w pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych armii /korpusu/.

Realizacja przedstawionych na rysunku nr 5 niektórych przedsięwzięć planistycznych i organizatorskich szefostwa przy pomocy techniki komputerowej zależy od jego wyposażenia w sprzęt komputerowy. Bazując na doświadczeniach Wojskowego Instytutu Informatyki, SWInż. MON oraz ASG WP celem jest aby SWInż. armii /korpusu/ byłow wypo-

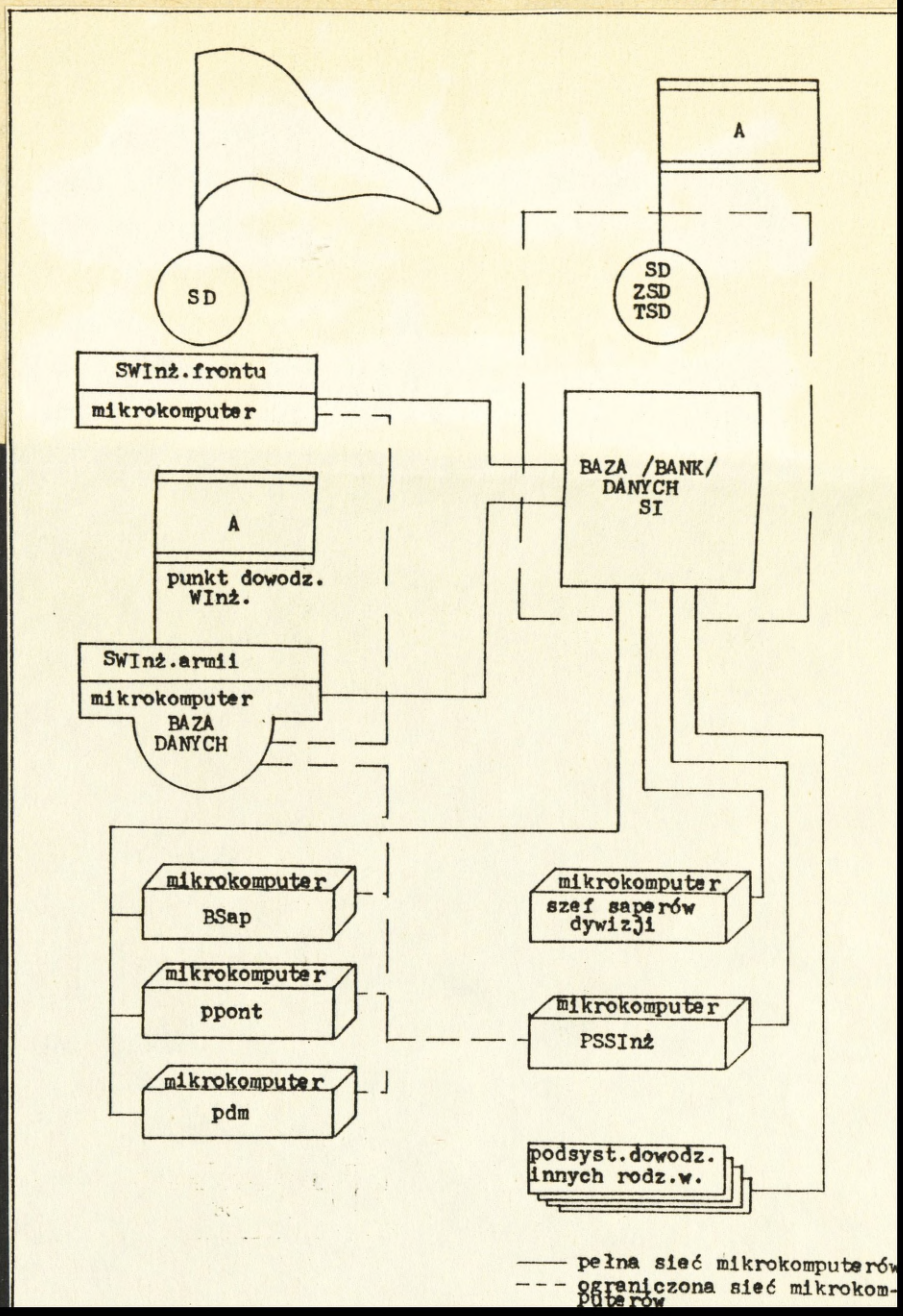
sażone w minimum dwa mikrokomputery wysokiej klasy wraz z drukarkami. Ta ilość komputerów zapewniłaby potrzeby szefostwa dziś i na najbliższą przyszłość. Podkreślić należy, że zakres wykorzystania techniki komputerowej w pracy SWInż. armii zależy jest całkowicie od oprogramowania, "komputer da tylko tyle ile się do niego włoży". Opracowanie programów - zadań do rozwiązania przez komputer jest rzeczą trudną, czasochłonną i kosztowną, wymagającą dużego wysiłku intelektualnego programisty oraz ścisłej współpracy programisty z oficerami pionu operacyjnego, którzy z opracowanych programów będą korzystać.

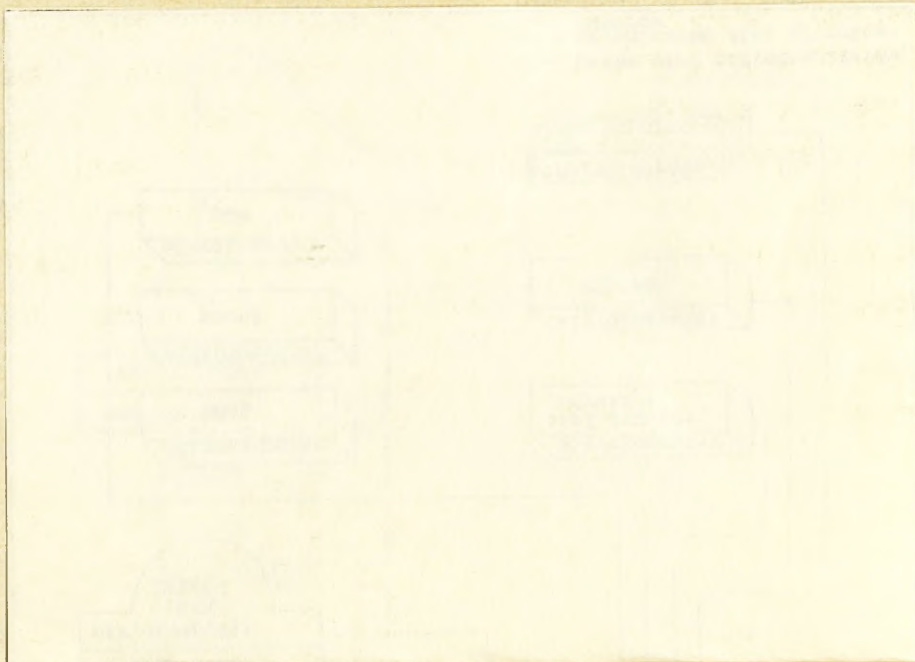
Bez oprogramowania - technika komputerowa tylko w niewielkim zakresie wspierać będzie pracę oficerów szefostwa wojsk inżynieryjnych, może ona zastąpić jedynie kalkulator i maszynę do pisania. Zatem rozwinąć należy na szeroką skalę dążność do masowego opracowywania programów - zadań komputerowych. Programy powinny być dostosowane do szczebli organizacyjnych wojsk inżynieryjnych; realizowany przez nie zadań bojowych i potrzeb wynikających z rozwiązywanych problemów. Lista programów - zadań rozwiązywanych przy pomocy techniki komputerowej może obejmować:

- zbieranie, przechowywanie i opracowywanie informacji o terenie i nieprzyjacielu;
- zbieranie, przechowywanie i opracowywanie informacji w wojskach własnych;
- możliwości realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego przez wojska własne;
- planowanie i organizowanie wykonania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego oraz użycia wojsk inżynieryjnych;
- opracowywanie dokumentów bojowych /dowodzenia, ~~raporty~~ sprawozdawczo-informacyjnych/;
- inne.

Doskonalenie wykorzystania techniki komputerowej w pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych polegać powinno na jej przekształcaniu od realizacji czynności prostych do pełnej automatyzacji kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym. Dążeniem docelowym powinno być dysponowanie przez SWInż. armii podsystemem dowodzenia opartym na sprawnej, mobilnej i odpornej na zakłócenia sieci mikrokomputerowej, zespolonej z innymi systemami informacyjnymi sztabu armii.

Sieć mikrokomputerowa podsystemu dowodzenia wojskami inżynieryjnymi obejmowałaby punkty dowodzenia wojskami inżynieryjnymi frontu i armii, stanowiska dowodzenia dywizji oraz ZT i oddziałów wojsk inżynieryjnych /rys.nr 6/.

Rys. Nr 6 Podsystem dowodzenia wojskami inżynieryjnymi armii
oparty na sieci mikrokomputerowej - /projekt/

Proponowany podsystem dowodzenia wojskami inżynieryjnymi mógłby być tworzony w dwóch etapach. Etap I obejmowałby wyposażenie poszczególnych punktów i stanowisk dowodzenia w sprzęt mikrokomputerowy ^{i opracowaniu} odpowiednich programów /zadań/. W II etapie funkcjonujące na SD i PD mikrokomputery zostałyby włączone w sieć.

Jedną z ważnych dziedzin doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych jest doskonalenie formy i treści graficznych i pisemnych dokumentów bojowych zabezpieczenia inżynieryjnego opracowywanych sposobem tradycyjnym - "ręcznym". Potrzeba doskonalenia formy i treści tych dokumentów wynika z faktu, że oczekując na systemowe rozwiązanie w zakresie komputeryzacji i automatyzacji dowodzenia długo jeszcze będziemy pracowali metodami tradycyjnymi. Bowiem nawet po wprowadzeniu pełnej komputeryzacji oficerowie szefostwa będą musieli ~~nie~~ posiadać umiejętności ręcznego opracowywania dokumentów, gdyż komputer ze względu na uzależnienie od źródeł prądu i małą odporność na zakłócenie oraz kilka innych wad nie gwarantuje niezawodności.

Doskonalenie formy i treści dokumentów bojowych powinno iść w kierunku ograniczenia ich ilości oraz pełnej formalizacji. Obydwa kierunki są trudne w realizacji i wymagają wytrwałości i konsekwencji w działaniu. Analizując dokumentację prowadzonych współcześnie ćwiczeń nie trudno zauważyć nadmiar opracowywanych dokumentów oraz wątpliwą ich przydatność. Liczące kilkaset stron dokumentacja ćwiczeń dowódczo-sztabowych szefostw wojsk inżynieryjnych *01* przeraża swą objętością i uzmysławiają wysiłek oficerów włożony w ich wykonanie. Ograniczenie ilości dokumentów można osiągnąć poprzez konsekwentne przestrzeganie zasady aby dokumenty bojowe opracowywać tylko w wypadku gdy są one rzeczywiście niezbędne.

Dużym ułatwieniem w opracowywaniu dokumentów bojowych może być ich formalizacja. Polega ona na odpowiednim przygotowaniu druku danego dokumentu i wypełnianiu w czasie działań bojowych /ćwiczeń/ tylko treści zmiennych. Przeprowadzone badania wykazały, że w wojskach podejmuje się różnorodne próby formalizacji niektórych dokumentów zabezpieczenia inżynieryjnego. Nie wszystkie są udane. Dążyć należy do tego aby u podstawy formalizacji dokumentów na pierwszym miejscu stawiano prostotę ich wykonania, komunikatywność, jednoznaczność i uniwersalność wykorzystania.

x   x   x

Artykuł nie wyczerpuje problemu, zawiera jedynie zasadnicze dziedziny doskonalenia kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym armii /korpusu/. Przedstawiono je uwzględniając warunki współczesnego pola walki i czynniki determinujące pracę oficerów szefostwa wojsk inżynieryjnych.

Kontynuując w przyszłości badania w tym zakresie należy systematycznie śledzić rozwój wspomnianych warunków i czynników gdyż mogą one się zmieniać wraz z rozwojem wielu dziedzin życia. Tym zmianom, podporządkowywać należy działalność szefostwa wojsk inżynieryjnych. Systematyczne doskonalenie kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym jest obowiązkiem teoretyków i praktyków wojskowych, od współpracy których w dużej mierze zależą kierunki i tempo tego doskonalenia. Decydującym o dziedzinach doskonalenia będą jednak możliwości ekonomiczne wojska i państwa. Każda zmiana struktur czy zastosowanie nowoczesnego sprzętu technicznego jest niezmiernie kosztowna. Stąd mając na uwadze wszystkie zaprezentowane w artykule dziedziny doskonalenia pracy szefostwa wojsk inżynieryjnych zacząć należy od tych, które są możliwe do realizacji dziś - w obecnej sytuacji gospodarczej.

Wydrukowano w 3 egz.

Egz.nr 1-2 - Redakcja "Myśli Wojskowej"

Egz.nr 3 - Bibliot. Nauk. ASG

Wyk. płk SZUSZCZYŃSKI/13667

Druk EB/10.05.1990r.

Nr masz. Pf 20/Inż.

